

Lasten yhteiskunnallinen osallisuus arjen käytäntöinä

Elina Stenvall
kehittämissuunnittelija
Mukana-verkosto
2.10.2018
elina.stenvall@sos-lapsikyla.fi

Näkökulma yhteiskunnalliseen osallisuuteen

Aineisto ja menetelmä

Lasten kokemuksia ja näkemyksiä

Tulosten yhteenvetoa

- Mitä osallisuus tai osallistuminen tarkoittavat?
- Mistä lasten mukanaolon ja toiminnan mahdollisuudet koostuvat?
- Missä lasten kokemus mukanaolosta rakentuu?
- Miten lasten mukanaolon ja toiminnan kokemukset ymmärretään?
- Keiden osallisuutta ja osallistumista yhteiskunnassa tuetaan?

- Lapsille järjestettyä toimintaa
  - Oppilaskunta, nuorisovaltuusto, lapsiparlamentti jne.
- Aikuisten huoli mukanaolevien lasten vähyydestä ja poisjäävien taitojen kehittymisestä
- Osallisuusvaje

Menetelmä ja aineisto

■ MAPOLIS

- Eritasoisia karttoja (lähiympäristö – maailma)
- Merkattuja asioita, paikkoja, ihmisiä, kokemuksia tai reittejä
- Värikoodit (vihreä = positiivinen, keltainen = neutraali, punainen = negatiivinen)
- Oletusvapaa ja lapsilähtöinen menetelmä
  - Lapsi päätti tason, jolla haluaa kokemuksistaan kertoa
  - Ei valmiita kysymyksiä
  - Vastaus hyväksyttiin sellaisenaan

■ Aineisto:

- 127 kerättyjä karttoja, keskustelunauhoituksia ja tarinoita
- 11- ja 15-vuotiaita
- 4 koulua Tampereelta ja Helsingistä
- Vuonna 2012

Lasten kokemuksia ja näkemyksiä

- Lapset halusivat olla mukana kokemuksellisesti tärkeissä asioissa
  - Harrastukset
  - Lemmikit
  - Pelaaminen ja pelit
  - Ystävyysuhteet
- Kokemuksellisesti merkitykselliset asiat voivat kiinnittyä mihin tahansa, mutta mikä tahansa ei ole kaikille kokemuksellisesti tärkeää
- Osallisuuskyläisyys

- Pelaaminen ja pelit
  - Peli itsessään ei ollut se tärkein asia, vaan tärkeää oli saada hyväksyntää ja tunnustusta
  - Oppia taitoja ja ymmärrystä omasta merkityksestä
  - Kantoi myös muille elämän osa-alueille
- Lemmikkien syönti
  - Kiinan ja Korean tapa syödä koiria ja kissoja
  - Ei laajemmin eläinsuojelukysymys vaan esimerkki tietoisuuden lisääntymisestä ja asioiden politisoitumisesta henkilökohtaiselle tasolla

Tulosten yhteenvetoa

- Yhteiskunnallinen osallisuus on arkista ja tavallista
- Yhteiskunnan jäseneksi voi kasvaa montaa reittiä mutta *yhteiskunnallistuminen* on käynnissä koko elämän
- Keskeistä on tunnistaa lapset kokonaisvaltaisina yhteiskunnan jäseninä
  - Eivät tulevina vaan olevina ja muuttuvina

- Yhteiskunnan jäsenyys on prosessi, eri ikäisinä mukana on erilaisia asioita
  - Lapsuudessa riittää henkilökohtainen ja arkinen, sillä kokemusten päälle voi rakentaa
- Lasten arkisessa elämässä ja yhteisöissä on paljon sellaisia voimavaroja, kokemuksia ja taitoja, joita vahvistamalla mahdollistamme *monenlaisille* lapsille kokemuksen siitä, että yhteiskunta on olemassa myös heille

SOS
LAPSIKYLÄ

KIITOS!

